

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

~~18,038~~

МЕСЕЧНО
СПИСАНИЕ

—
REVUE

de Viticulture Paraît tous les mois
à Sofia (Bulgarie).

ОРГАНЪ

на

БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Редакторъ: Г. К. Червенковъ.

Редакция и администрация — Плѣвень.

Годишенъ абонаментъ за България 65 лв.

За учреждения, читалища, кооперации, ученици и войници — 55 лв.

На внеслитѣ абонамента на 5 и повече абонати се прави 20% отстъпъ.

Прочети и предай другиму!

72238
Редакцията и администрацията на списание

„ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“

по технически причини се премѣсти въ градъ Плѣвненъ.

Всичко, което се отнася до списанието, като писма, пари, статии, въпроси, съобщения и др., да се изпращатъ на следния адресъ:

Списание „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“
Плѣвненъ.

Взети сж мѣрки да излиза и се разпраша списанието редовно. За допуснатитѣ грѣшки до сега заинтересованитѣ да пишатъ до редакцията въ Плѣвненъ, за да се поправятъ своевременно.

Всичко, отнасяше се до Българския Лозарски Съюзъ, като членски вносъ, помощи, протоколи, писма и др., да се изпращатъ на адресъ:

Секретаря на Бълг. Лозарски Съюзъ
Професоръ Н. Недѣлчевъ
ул. „Воловъ“ 7 — София.

Български лозарино, свѣщенъ и поминаченъ дългъ ти се налага, не само да получавашъ и заплашашъ сп. „Лозарски Прегледъ“, а да го проагитирашъ, като запишишъ и съберешъ абонамента отъ всѣки свой познатъ лозаръ и винарь.

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Годишенъ абонаментъ 65 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по споразумения. Всичко което се отнася до списанието да се изпраща до редакцията — Плѣвень.

Редакторъ. К. Г. ЧЕРВЕНКОВЪ.

36617
 ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-ЩЕ
 Г. ДИМИТРОВ - Плевен
 БИБЛИОТЕКА

СЪДЪРЖАНИЕ.

- 1) Къмъ читателитѣ; 2) Да засилимъ борбата; 3) Добиване на облагороденъ материалъ за насаждане на лоза — проф. Н. Недѣлчевъ; 4) Резидбата на лозята — Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ; 5) Претакане на вината проф. Н. Недѣлчевъ; 6) Свободна трибуна; 7) Съюзни и дружествени — Резолюция на VIII лоз. конгресъ, Изложение до председателя на парламент. комисия при Минист. на Търговията и помощи и членски вноски събрани VIII ред. лозар. конгресъ, 8) Въпроси и отговори; 9) Хроника.

Къмъ читателитѣ.

Съ настоящата книжка 1 — 1928 год. списание „Лозарски Прегледъ“ встѣпва въ своята 13-та годишнина. Като органъ на Българския Лозарски Съюзъ, то преследва двояка целъ: 1) да просвѣщава лозаря и 2) да защитава професионалнитѣ му интереси. Лозарьтъ, поставенъ у насъ да работи при тежка обстановка, при която най-противоречивитѣ му интереси съ тия на другитѣ професии и държава се сблъскватъ; трѣбва да води просвѣтена и системна борба, за да не бжде ощетяванъ и пренебрегванъ. Тая борба води Бълг. Лозарски Съюзъ чрезъ сп. „Лозарски Прегледъ“, което си остава единствения вѣренъ изразителъ и защитникъ на истинскитѣ интереси на лозаря-производителъ.

Новото лозарство и винарство изискватъ провѣрени познания, които ще дава списанието при ценното сътрудничество на всички наши агрономи-специалисти и практики лозари и винари.

Редакцията като съобщава, че е взела мѣрки да издава редовно списанието, прави апелъ къмъ всички лозари и винари въ страната да получаватъ, заплащатъ и проагитиратъ единствения си защитникъ сп. „Лозарски Прегледъ“.

Чрезъ просвѣта и борба, къмъ поминъкъ и напредъкъ.

Да засилимъ борбата!

Известно е на всички, че у насъ сжествува и живѣй Български Лозарски Съюзъ — организация чисто професионална, обединяваща въ редоветъ си лозари и винари отъ цѣлата страна, въ името на общитѣ лозарски интереси, безъ да е проявила нѣкога партийна тенденция. Досегашнитѣ управителни съвети на Съюза и органа му списание „Лозарски Прегледъ“, въпрѣки многото пречки, които сж се слагали на пътя имъ, особено слабата материална подкрепа давана отъ самитѣ лозари; успѣваха да изнесатъ и защищаватъ навреме и съ достоинство истинскитѣ интереси на българския лозарь-производителъ.

Осмия редовенъ лозарски конгресъ, състоялъ се на 25 и 26 февруари въ София, бѣ масово посетенъ отъ делегати почти на всички Лозарско-винарскитѣ кооперации и Дружества въ страната.

Сложенитѣ въпроси на разглеждане и сериозността при разискванията имъ говореше ясно за нарастналото съзнание на лозаря.

Приветствията отъ Министерството на Земледѣлието и Държ. имоти, Софийската и Русенската търговски камари, Агрономическото д-во, Общия съюзъ на землед. кооперации, Питиепродавския съюзъ, Федерацията на въздържателитѣ и др. свидетелствуватъ за голѣмото общественно положение, което си е спечелилъ Лозарския съюзъ и голѣмото значение, което се дава на лозарството.

Всички подчертавайки тежкото положение на лозарь-производителъ, посочваха като изходъ повдигане производството въ количествено и качествено отношение. Изглежда, че ржководнитѣ фактори въ страната виждатъ вече тежкото положение на лозаря и ето на, проявяватъ интересъ и готовность да му съдействуватъ.

На лозаритѣ остава да влезатъ всички въ организацията си, да я подкрепятъ морално и главно материално; да изяснатъ въпроситѣ, които ги засѣгатъ и да предявяватъ навреме организирано конкретнитѣ си искания предъ държава и общество. Въ стегнати редове на съюза и съ упорството на лозарския трудъ, тѣ ще успѣятъ да наложатъ удовлетворението на правдивитѣ искания на българското лозарство.

Резолюцията взета въ VIII конгресъ, помѣстена въ настоящата книжка, както и на досегашнитѣ конгреси, ясно и конкретно посочватъ пътя по който трѣбва да се тласне лозарството и винарството, за да се модернизиратъ и стабилизиратъ.

Ето главнитѣ искания на лозарството:

1) Да се подобри и продължи просвѣтната и научно-практическата дейность на държавата въ областа на лозарството и винарството.

2) Да се прокара и прилага специаленъ законъ за вината, който да позволява производството на вино само отъ грозде.

3) Да се подържатъ условия за индустриализиране на виненото производство, като предимно се подкрепятъ съ евтинъ и дългосроченъ кредитъ кооперациитѣ и подведе винопроизводството: както за кооперациитѣ, така и за частнитѣ предприятия подъ облагитѣ на закона за насърчение индустрията.

4) Да се създадѣтъ и подържатъ условия за покровителствуванъ износъ на вино грозде и всички други продукти на гроздето.

5) Да се намалятъ данъчнитѣ тяжести на лозаря, като акциза се премахне и остане само сегашния поземленъ налогъ и се опростотворятъ формалноститѣ по търговията съ вината и пр.

Нѣма да се намѣри държавникъ или обществдникъ, който да се противопостави сериозно на тия искания, целящи стабилизиране поминъка на $\frac{1}{4}$ отъ цѣлото население и увеличение богатствата на страната; стига лозаритѣ да съумѣятъ да ги изяснатъ и навреме предяватъ съ мощъта на своя Лозарски съюзъ и срѣдствата на гражданскитѣ си права.

Шумътъ на въздържателитѣ, ний заминаваме съ отговора на действителността на българската стопанско-икономическа повеля да подържаме винарството като единствено възможно отправление на лозовото производство, до когато обществото поради тѣхната просвѣтна дейность потърси и вземе гроздето за други продукти. Ний възставаме основателно противъ опита имъ да монополизиратъ за себе си и смаловажатъ голѣмия социаленъ въпросъ „борбата противъ алкохолизма“, като искатъ да преобразятъ обществото съ не изпълними закони и декрети. Дано дейността имъ преди да направи човѣка въздържателъ, да го направи тразвеникъ.

Макаръ лозарството да предявява приемливи искания, пжтътъ му е осеянъ и ще се осява съ много пречки, спѣващи правилното му развитие, а даже застрашаващи и сжществуваннето му като поминъкъ. Но кой ще може да очисти и пази пжтя за прогреса на лозарството; да отстоява противнитѣ интереси на другитѣ съсловия и главно опита на държавата да дава малко за лозарството, а да взема колкото си иска, щомъ лозаря понася съ мълчание това. Безспорно това може и трѣбва да върши само лозаря чрезъ своя съюзъ.

А за да може лозарския съюзъ да защити лозарскитѣ интереси, трѣбва да стане една масова и мощна съ мисль и срѣдства организация, като прибере всички лозари подъ своето знаме. И днесъ не е слаба организацията, но това не е достатъчно. Борба голѣма предстои на лозаря, борба

за съществуване, която иска сили и главно пари, безъ които борбата е невъзможна.

Български лозарино, свещенъ дългъ ти се налага да станешъ на съюза членъ и абонатъ на сп. „Лозарски Прегледъ“, защото само така ще подобришъ и защитишъ поминъка си; ще можешъ да очаквашъ по-добри дни.

Прочие, до единъ подъ знамето на съюза за да засилимъ борбата, чрезъ която ще спечелимъ победата!

Н. Недѣлчевъ

Добиване на облагороденъ материалъ за посаждане лозя.

Най-разпространениятъ начинъ за възобновяване на лозята е посаждането на готови облагородени укоренени лози. Истинскитѣ лозарски страни и за напредъ ще продължаватъ правенето на новитѣ лозя по този начинъ, въпрѣки пропагандата, която се прави за директнитѣ сортове или вѣрата въ възкръсването на старата лоза.

Веднажъ възприета горната метода, всичкото внимание на лозаря ще бжде насочено въ добиването на облагороденъ материалъ, който по нататкъ ще послужи за основа, върху която ще гради бждащето на новото лозе. Получаването на облагороденитѣ укоренени лози е единъ отъ най-важнитѣ моменти въ новото лозарство.

Въ настоящата статия ще се постараемъ да изложимъ най-сжществениѣ работи, които лозарьтъ или пепиниеристьтъ трѣбва да съблюдаютъ, за да изкаратъ работата на добъръ край.

Преди всичко този, който ще се захваща съ пепиниерство, макаръ въ малкъ размѣръ, ще трѣбва да си набави нужнитѣ материали и да извърши извѣстни подготвителни работи съ време:

1. Гладки пръчки (подложки).
2. Калеми.
3. Сандъци за стратифициране.
4. Мъхъ или мъхъ и др. материали.
5. Помѣщение за облагородяване.
6. Мѣсто за укоренилище.

*Подложки*тъ, които ще служатъ за облагородяване, трѣбва грижливо да бждатъ избрани. Отъ тѣхното качество въ най-голѣма степенъ зависи успѣха на облагородяването.

Тѣ трѣбва да бждатъ напълно узрѣли (което се познава или по външнитѣ белези, или съ йодова тинктура 1%), здрави, да нѣматъ следи отъ градушка и напълно свѣжи. Недозрѣлитѣ пръчки, които сж прекарвали зимнитѣ сту-

дове, се познаватъ при дѣлането — подъ кората имъ се забелѣзватъ тъмни петна.

Калемитѣ сжщо трѣбва да отговарятъ на редъ условия. Тѣ могатъ да бждатъ пролѣтни или есенни, въ зависимостъ отъ времето, когато сж рѣзани. И двата вида калеми сж добри, когато сж подобрани грижливо. Есеннитѣ калеми трѣбва да се съхраняватъ на подходяще мѣсто въ пѣськъ.

При изваждането имъ на пролѣтъ се разглеждатъ дали не сж се повредили при съхранението — особно внимание се обръща на очитѣ да бждатъ съвършено здрави и зелени при разрѣзването.

Калемитѣ се събиратъ отъ плодоносни лози, запазени отъ болести и чисти отъ градушка. Тѣ се направятъ на снопчета, като въ всѣко снопче се поставя и етикетъ.

Сандъци за стратифициране могатъ да се поржчатъ специално, но могатъ и да се приспособятъ какви да е, стига да сж здрави и да не сж много голѣми.

Дълбочината на сандѣка трѣбва да бжде около 45 см. Малкитѣ сандѣци, събираща 50)–600 пржчки, сж за предпочитане, тъй като пренасянето имъ е по-лесно. Въ всѣки случай трѣбва да се избѣгватъ много голѣмитѣ сандѣци, събиращи повече отъ 2,000 лози. Сандѣцитѣ се правятъ само съ едно дъно. Едната отъ страничнитѣ дѣски се прави подвижна.

Мѣхътъ е най-употрѣбямата материя при стратифицирането. Пржкитѣ могатъ да се нареждатъ или само въ мѣхъ, или въ мѣхъ и стѣрготини (пѣськъ и пр.) Мѣхътъ се събира въ усойнитѣ мѣста, разкълчища се, очиства се въ вода и се употрѣбява суровъ или преваренъ. Стѣрготинитѣ, които се употрѣбаватъ често при стратифицирането, сж борови и чамови. Когато нѣма стѣрготини, може да се употрѣби чистъ ситенъ пѣськъ.

Помѣщение за облагородяване може да послужи всѣка светла и достатѣчно широка стая.

Въ нея се поставятъ маси за присаждачитѣ, столове и пр. За стратификална се избира сжщо широка провѣтрива стая, кждето температурата може да се поддържа равномерно. Сандѣцитѣ се поставятъ на скеля, на единъ или нѣколко етажи. На прозорцитѣ, които гледатъ къмъ слънцето, трѣбва да се поставятъ завеси.

Мѣстото за укореняване на лозитѣ трѣбва да отговаря на много условия. Да се избере широко отворено мѣсто, безъ сѣнки, равно или съ съвсемъ слабъ наклонъ. Мѣстото трѣбва да може да се напоява презъ цѣлото лѣто, било направо отъ вода, или отъ кладенець съ силна помпа. Най-добрата за укоренилище почва е пѣськливо-глинещата, макаръ и съ примѣсъ отъ чакълъ. Богатитѣ напоени пѣсьчливи почви сж много добри за укоренилище. Мѣстото за укоренилище трѣбва да се изоре или риголва на 40 см. дълбочина.

Тъзи сж подготовителнитѣ работи, които пепиниеристътъ трѣбва да има предъ видъ. Остава сега да видимъ какъ се извършва самото присаждане и по сетнешнитѣ грижи около младитѣ лозички.

Присаждането на маса започва обикновено въ началото на мартъ месецъ и може да продължи до края на сжщия. По-рано да се започва е безполезно, даже рискувано защото, при посаждането въ студената и неоцедена още земя, може да последва загниване.

Подложкитѣ се изваждатъ постепенно отъ съхранилището, потапятъ се 24 часа въ вода, измиватъ се добре отъ пѣсъка и полепналата калъ и специални работници, обикновено момичета, ги подготвятъ за присаждане. Всѣка подложка се опрѣснява отдолу, като се отрѣзва малко по-долу отъ най-долния възелъ — нѣколко милиметри. Всичкитѣ пжпки на подложката се отрѣзватъ съ ножици или ножче — подложката се *ослѣпява*. Следъ като изпрѣхнатъ, подложкитѣ се раздаватъ на присаждачигѣ. Пржчкитѣ отъ нашенскитѣ лози сжщо се измиватъ, ако сж есенни, премахватъ се най-долната и най-горната частъ, кждето пжкитѣ обикновено не сж добре развити или повредени, и се нарѣзватъ на парчета. Работникътъ при рѣзането на калемитѣ раздѣля пржчката така, че надъ всѣка пжпка да има около 1 см. дължина отъ пржчката, а подъ пжпката дължината е неопредѣлена — зависи отъ дължината на междувъзлието. Смачканитѣ или съмнителни пжпки се изхвърлятъ. Калемитѣ, нарѣзани за облагородяване, се потапятъ въ вода, откждето се вадятъ и се даватъ на присаждачигѣ. Въ водата не трѣбва да стоятъ дълго време.

За присаждачи се избиратъ опитни работници, които да могатъ да присаждатъ поне 400—500 лози дневно: има и такива, които работятъ до 1000 и повече на день. Тѣхната работа трѣбва постоянно да се контролира и несполучливо присаденитѣ лози да имъ се връщатъ, за да ги правятъ наново. Една добре облагородена подложка трѣбва да бжде дълга 32—33 см. съ калема, отрезитѣ, по-възможность, малки и отъ страна на пжпката. Колкото отрѣза на калема е поблизо до възела, толкова калуса е по-добъръ и спояването по-сигурно. При срѣщането тъканитѣ на калема трѣбва да отговарятъ на тѣзи на подложката. Ако калемътъ е по-дебелъ или обратното, рискувано е спояването.

Добре присаденитѣ пржчки се нареждатъ въ сандъци. Нарездането въ сандъка трѣбва да стане много грижливо. Той се изправя слабо наклонено като подвижното дъно остане най-горе. То се изважда при пълненето. На дъното и отъ страни се поставя пластъ отъ мъхъ съвсемъ мокъръ, на дебелина 4—5 сантиметри. Ако нѣма стърготини, тѣ могатъ да се заменятъ съ пѣсъкъ или мъхъ. Пржчкитѣ се нареждатъ така, че върховетѣ на калемитѣ да

бждатъ навънъ и въ една плоскостъ. Ако нѣкои се поставятъ по-навжтре, тѣ се задушватъ и пѣпкитѣ имъ загиватъ. Долнитѣ краища се изпълватъ съ мѣхъ или стѣрготини. Следъ всѣки 2—3 реда прѣчки се посипватъ стѣрготини за да не остане празно мѣсто между прѣчките. Щомъ сандѣка се напълни, туря се надъ последния редъ единъ дебелъ пластъ мѣхъ, поставя се подвижната дѣска и сандѣка се полага на дъното си. Върху калемитѣ се посипва около 1 см. стѣрготини и най-отгоре се туря около 4 прѣста дебелъ мѣхъ, добре разчепканъ. Мѣхътъ може да бжде съвсемъ мокъръ. Въ Франция пепиниериститѣ практикуватъ и поливането на сандѣцитѣ отгорѣ; поставятъ единъ чувалъ надъ сандѣка и изливатъ нѣколко кофи вода. Стѣрготината се притѣпква, поставятъ друга докато хубаво се изпълнятъ празнитѣ мѣста. У насъ този начинъ не се практикува.

Така пригответнитѣ сандѣци се поставятъ въ стратификацията. Огънътъ може веднага да се запали, но не имъ вреди нищо, ако останатъ нѣколко дена безъ отопление.

Помѣшението за стратифициране трѣбва да бжде добре изчистено, стенитѣ измазани, а за да се попречи на мухъла да се развива по земята, кждето се събира вода отъ сандѣцитѣ, добрѣ е да се посипе малко прахъ отъ счукавъ синь камъкъ. Всичкиѣ прозорци ще се покриватъ съ завеси, за да не прониква слънце. Когато се събератъ достатъчно сандѣци, запалваме печката. Съвсемъ близо до нея не трѣбва да се оставятъ сандѣци, които рискуватъ да се запарятъ.

Стратифицирането на лозигѣ има за целъ да осигури на подложката и калема най-благоприятни условия отъ влага и топлина за да образува въ спойката.

Най-ниската температура, при която се образува калуса, не е строго опредѣлена научно. Въ всѣки случай, при по-ниска отъ 20 температура, калусътъ се образува бавно и въ малкъ размѣръ. Той бърже се образува при 30°. Обикновено практикуватъ отоплението на 26° С.

Най-сѣщественитѣ условия при стратифицирането сж да се запази постоянна топлина и постоянна влага.

Мазадъ е правилъ опити, като е стратифициралъ лозитѣ при следнитѣ температури:

- 1) отъ 15 до 20 градуса;
- 2) отъ 20 до 25 градуса;
- 3) отъ 25 до 30 градуса.

Най-добрата температура, казва той, изглажда да бжде 30 до 35 градуси. Тази температура може впрочемъ да бжде съ още нѣколко градуси по-високо безъ нѣкакво неудобство. Между 30 и 35 развитието на пѣпкитѣ е толкова бързо, че тѣ нѣматъ време да загинатъ. Опасниятъ периодъ на загиване пѣпкитѣ е много намаленъ, тъй като деятелността на камбиума (тъканята, която образува калуса) е толкова силна, че въ по-малко отъ осемъ дена спояването е фактъ свършенъ.

Когато температурата на стратификалната се движи между 18 и 25 градуси, развитието е много по-бавно, спойките по-трудно се образуват и влажната покривка надъ пжпките трѣбва по-дълго време да се държи, нѣщо което благоприятства за нагиване на покаралитѣ пъпки.

Сандѣцитѣ се оставятъ въ стратификалната до като калуса на спойките се покаже навънъ, подложката започне да изпуска корени и пжпките да изкаратъ.

Понеже изпарението следствие високата температура е силно мъхътъ, а понѣкога и сандѣцитѣ се прѣскатъ съ вода за да се предотврати изсъхването на лозитѣ. Навлажняването става обикновено съ прѣскачка. Престояването на сандѣцитѣ въ топлата стая зависи отъ топлината, която сме дали. Обикновено 2 недѣли, при по-висока температура, сж достатѣчни. Следъ образуването на спойката, топлината постепенно се намалява за да привикнатъ лозитѣ на обикновенната температура.

Неуспѣхътъ въ стратифицирането най-често се дължи на загиването на пжпките. Това загиване се дължи на развитието на една нисша гъба — *Botrytis Cinerea*, сжщата, която причинява загиване на гроздето наесень. Тя се явява когато влагата на мъха, който покрива калемитѣ, е голѣма.

Очевидно е, че ако мъхътъ надъ калемитѣ е по-суха нѣма да има загиване. Тогава може да се изпадне въ другу крайностъ — изсушване на калемитѣ. Златната срѣда между дветѣ крайности може да се постигне само съ осторожностъ и практика.

Въ случай, че забележимъ загиване на пжпките въ нѣкой сандѣкъ, махваме мъха отгоре, издухваме стърготинитѣ и оставаме сандѣка нѣколко часа да се провѣтри, следъ което порѣсваме калемитѣ съ сѣрень прахъ, поставяме единъ тънъкъ пластъ суха стърготина и отгоре влаженъ мъхъ.

(Следва).

Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ

Резидбата на лозята.

Съ приближаването на работния сезонъ, като втора по редъ културна работа следъ отгрибването, изпква резидбата на лозята.

Чрезъ разумното приложение на тази ежегодна практика, лозаря ще може да нагоди живота на лозата къмъ различнитѣ стопанско-економически цели, които сж извикали на животъ лозовата култура въ дадено земледѣлско стопанство, за да го направи по-доходно. Чрезъ резидбата лозаря ще може:

1) Да подсигури, урегулира и увеличи производството ;
 2) Да подготви лозата да започне по-рано да дава плодъ ;
 3) Да подобри качеството на плода, което е отъ сж-
 щественно значение, както за десертнитъ грозда, така и за
 виненитъ сортове ;

4) Да подсигури на организма на лозата да достигне
 до едно пълно развитие, което да отговаря на действител-
 ната ѝ сила ;

5) Да улесни извършването на културнишъ работи въ
 лозето при най-изгодни условия и пр.

Резидбата е една отъ най-важнитъ и сравнително най-
 деликатитъ работи въ лозето. Подложена ежегодно на резидба
 лозата не може да бжде така дълготрайна, както напуснатата
 безъ подрезка лоза. Наистина презъ грижливата и разумна
 резидба лозаря прави отъ време на време подмладяване на
 недземнитъ части и достига до една практически достатъчна
 дълготрайност. *Безрасъдната и безсистемна резидба, обаче,*
неминуемо докарва бързо западане и преждевременно загиване
на лозата.

*За да бжде едно лозе порязано добре, всъка лозова гла-
 вина заслужава да спре всецѣло вниманието на резача и следъ
 като последния разсжди добре какво ще трѣбва да отреже
 и какво да остави (съ огледъ формата на главината, здра-
 вословното състояние на лозата, размѣра на бждащата ре-
 колта и пр. пр.) тогава чакъ да сече съ ножицата. Народ-
 ната мъдростъ казва: „Дважъ мѣри еднажъ крой“. Отреза-
 ната пръчка не можемъ да се повърнемъ да залепимъ об-
 ратно за да поправимъ осакатенъ кютюкъ, похабена главина.
 На колко главини отъ невнимателна и приборзана резидба,
 дълги години лозаря не може да възстанови подходящата
 форма, нормалния растежъ и плододаване! *Колко лози без-
 расъдно дялани и рязани като върбови главини загиватъ съв-
 семъ преждевременно преди да сж биле достатъчно време
 използвани отъ лозаря.**

Като ръководно начало за разумната и системна ре-
 зидба всъки резачъ трѣбва да има предъ очи следнитъ ос-
 новни принципи:

1) *Плоднишъ очи лозаря ще трѣбва да търси само по
 пръчкитъ, които изхождатъ отъ едногодишнитъ миналого-
 дишни членове;*

2) *Гроздоветъ, които ще се развиятъ напролѣтъ се на-
 миратъ сформирани още въ самитъ очи на пръчката и въ
 единъ напреченъ размѣръ на плодната пъпка, микроскопа
 може да ни открие още презъ зимата приблизителния видъ
 на бждащата реколта. Количеството на реколтата, прочие,
 зависи преди всичко отъ устройството на пъчкитъ (очитъ);*

3) *Устройството на очитъ, които ще пократъ по ло-
 зата е различно; то зависи отъ положението, което тѣ
 заематъ по главината или по протежението на пръчката,*

Очитѣ, които се намиратъ по самата главина или по старитѣ рамена обикновенно не се развиватъ; когато се развиватъ, обаче, филизитѣ имъ сж безплодни. Очитѣ пъкъ, които се намиратъ въ самата основа на едногодишнитѣ пръчки се наричатъ въ практиката спящи пъпки. Спящото око обхваща нѣколко пъпчици отъ които една само е добре сформирана. Спящото око е обикновенно безплодно. Нѣкои сортове грозда правятъ изключение; въ всѣки случай на тѣхъ резача никога не бива да разчита за плодъ. Тѣхъ той ще ги използвава, обаче, за подмладяване на стари рамена или въ случай на нужда за запълване и закръгляване на лозовата главина. Следъ спящата пъпка слѣдватъ видимите очи. Колкото повече се отдаличаваме отъ основата на пръчката къмъ върха, толкозъ устройството на очитѣ се усложнява. Къмъ средата на пръчката всѣко видимо око фактически е сборъ отъ 6 до 8 пъпчици, отъ които 2—3 често пжти сж плодни и всѣка една отъ тѣхъ крие по две — три гроздчета. *Разсждливиятъ резачъ ще знае, прочие, че не е все едно да се оставятъ на една лоза десетъ очи на десетъ отдѣлни кжси чепчета по едно око или да се оставятъ на цѣлата главина само две дълги пръчки по на петъ очи.* Има даже нѣкои сортове грозда (особно между десертнитѣ) на които и видимитѣ очи при основата на пръчката сж безплодни или съвсемъ слабо родовити. За такива случаи резача ще трѣбва да приложи дълга (висока) резидба за да се използватъ по високо стоящитѣ пъпки по пръчката, които сж родовититѣ;

4) *Отслабвациятъ лозовъ организъмъ се проявява въ изобилно плододаване и обратно — буйния растежъ се проявява въ изресяване на плода.* Отъ тука може да се извади заключението, че за да получимъ повече плодъ ще трѣбва да намалимъ силата на растежа. Да не се забравя, обаче, че изобилнитѣ пъкъ реколти отслабватъ лозата. Ето защо, чрезъ разумната резидба лозяря регулира растежа на лозата. *Първата мисль на резача, когато се изправи предъ лозовата главина, е да направи преценка на здравословното състояние и податнитѣ сили на лозата.* Равносмѣтката резача ще извади като направи приблизително сравнение между дебелината на пръчкитѣ които ще реже и онаия на миналогодишнитѣ членове отъ които пръчкитѣ за престоящата обрезка излизатъ. Ако тазигодишнитѣ пръчки сж много по тънки отъ миналогодишнитѣ, това показва че лозата е била претоварена презъ изтеклата вегетационна година и сега резача ще трѣбва, въ своитѣ смѣтки и комбинации да организира единъ по-малкъ брой очи, т. е. по-малкъ брой бждащи литорасты. Напримѣръ, ако тази година резача намира на главината четирнадесетъ пръчки за рѣзане, за текущата година ще трѣбва въ случая да комбинира изхранването само на осемъ или десетъ литорасты. Не направи ли това, неминуемо ще последва преждевременно остаряване и пропадане на лозовата главина. Обратното — когато рѣза

чтъ констатира че тазгодишнитъ пръчки сж много по пълни отъ миналогодишнитъ, това показва че лозата се развива буйно, лозовиятъ организмъ е много силенъ и резача въ своитъ смѣтки и комбинации ще трѣбва да организира едно по-голѣмо число литораста за предстоящата вегетационна година, съ изхранването на които ще впрегне излишната хранителна енергия на лозата. Напримѣръ, ако тази година резачтъ намѣри на главината 8 пръчки за рѣзване, за предстоящата вегетационна година ще трѣбва въ случая да организира изхранването на 12 или 14 летораста. Не се ли направи това, хранителната енергия на лозата ще се пилѣе въ изхранването на буйни прѣти и листа, а доходътъ отъ лозитъ не ще може да покрие дори направенитъ презъ годината разходи;

5) *Филизъ, който излиза отъ спящо око е по-буенъ.* Слабитъ миналогодишни пръчки следователно трѣбва да се режатъ ниско на спяща пжпка, за да оставятъ за следующата година на своето мѣсто по силно развити части. По този начинъ ще се избѣгнатъ преждевременнитъ засѣхвания на цѣли рамена и обезформяване на главинитъ;

6) *За плодъ резача трѣбва да избира само прѣчки съ средна дебелина.* Очитъ на много дебелитъ прѣчки сж не нормално оформирани и въ повечето случаи безплодни или съвсемъ слабо родовити. Тѣнкитъ прѣчки пѣкъ протоварени съ плодъ бързо отпадатъ и изсѣхватъ.

7) *Всѣка причина, която забавя и затруднява нормалното движение на соковетъ се отразява благоприятно върху плододаването.* Прочие, при резидбата на буйно растящитъ лози наклонни къмъ изрисяване, резача съ успѣхъ ще използува оставянето на джгообразни цѣли плодни прѣчки, кордонни рамена, дълдарми и пр.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Претакане на вината.

У насъ още не се съзнава напълно ползата отъ претакането и се смѣта, че може да мине и безъ него. Нѣщо повече, младитъ вина често пжти не се претакатъ, защото отслабвали отъ претакането. Каква е ползата отъ претакането на виното? Претакането се състои въ отдѣляне виното отъ неговата утайка — калъ. Младото вино постоянно утайва мжтокъ, който се състои отъ кристалчета виненъ камъкъ (тиргия), пресечена багрилна материя, пресечени бѣлтѣчни вещества и което е по-важно, разни микроби — винени ферменти и болестни микроби, които ставатъ причина за разнитъ заболявания на виното — превръщане, провлачене и др. Зимнитъ студове ускоряватъ избистренето на виното, като правятъ неразтворима частъ отъ винения камъкъ, приспиватъ

вреднитѣ микроби, които се утайватъ въ калъта, съ една дума извършватъ известно *стерилизиране*, действатъ подобно на филтъра. Ако виното се остави да стои напролѣтъ така върху калъта какво ще стане? Ако калъта е отъ съвсемъ здраво вино, което е голѣма рѣдкостъ за българскитѣ вина, напролѣтъ, при промѣна на времето, калъта започва да се повдига и размжца виното.

Ако въ калъта има микроби, какъвто е случая съ 95% отъ нашитѣ вина, тѣзи микроби се пробуждатъ и отъ топлината започватъ да се размножаватъ. Въ едно скоро време виното потъмнява, измѣня цвѣтъ и вкусъ, боята му се пресича, започва да киселѣе и казваме, че се е повдигнало. Причината за заболѣването е отъ ненавременното отдѣляне на тази опасна калъ, която е гнѣздото на най-вреднитѣ за виното микроби.

Съ пролѣтното претакане, което трѣбва да се извърши къмъ края на м. мартъ (когато се пробужда лозата), ние отдѣляме виното отъ калъта и по този начинъ отстраняваме опасната зараза.

Претакането има и една друга добра страна, че подобрява виното, като го провѣтрява. Въ младото вино винаги остава малко неприврѣла захарь, която се разлага бавно, отдѣля се въгледвуокисъ, който придава на виното малко резливъ вкусъ. Въгледвуокиса замѣства въздуха и по този начинъ се спѣва както тихата ферментация, необходима за да се разложи напълно останалата захарь, така и подобриенето на вкуса отъ влиянието на въздуха върху виното. Съ претакането ние вкарваме въздухъ, който възбужда ферментитѣ за да привършатъ тихата ферментация. Въгледвуокиса се отдѣля и се замѣства съ въздухъ, който подобрява качеството на виното, като действа върху бѣлтъчни вещества, киселини и пр.

Образуването на букета на виното е немислимо безъ участието на въздуха. Именно чрезъ претакането ние вкарваме необходимия за зрѣнето на виното въздухъ.

Ако вината не сж успѣли напълно да превратъ и иматъ още известна сладка жилка, тѣхното съхранение е много трудно. Съ затоплянето напролѣтъ тази захарь, не успѣла да се разложи презъ есенъта, се напада отъ микробитѣ, които се намиратъ въ виното. Ако въ виното има само винени ферменти, започва алкохолна ферментация, виното се размжца до като преври захарьта и наново се избистря и тогава е гарантирано отъ развала. Ако, обаче, въ виното има вече микроби на превръщането или провлаченето, виното се размжца и вече не се оправя, а все повече и повече се разваля. Ако се изследва калъта на виното съ микроскопъ, може да се разбере дали е здрава или не. Но това лозаритѣ не могатъ да направятъ сами. Остава едно сръдство: да попречатъ по-нѣкакъвъ начинъ на болестнитѣ микроби да се развиятъ. Това ще стане, като въ червенитѣ вина (подлежа-

щи на превръщане) се прибави по 50 грама винена киселина за всѣки 100 л. вино, а въ бѣлитѣ (подлежащи на провлагане), се прибави по 5 грама танинъ на 100 литри. Тѣзи вещества се прибавятъ презъ време на претакането и тѣ действатъ предпазително.

Времето, когато се извършва претакането, не е безъ значение. Препоръчва се ясно време, когато духатъ сухи вѣтрове (северни), т. е. дни съ високо барометрическо налѣгане. Тогава калѣта стои неподвижно на дъното. Ако времето е дъждовно или облачно (съ ниско барометрическо налѣгане), мехурчетата отъ въздухоукиса, които винаги се намиратъ въ калѣта, започватъ да се издигатъ като балончета и повличатъ мжтока. Въ такъвъ случай рискуваме да претачаме мжтно вино.

Бъчвитѣ, въ които ще претачаме, трѣбва да бждатъ добре измити и сухи. Ако виното е напълно преврело, бъчвата напушваме предварително, като изгоримъ 2—3 гр. сѣра на 100 л. вместимостъ. Ако виното сладни, не се напушва бъчвата, за да не се попречи на ферментацията. Претакането става съ кофи или помпи. Ако се претака съ помпа, виното се оставя да тече най-напредъ въ единъ подлинъ (черделъ), като се улеснява разбиването му на тънка струя, за да погълне повече въздухъ и отъ подлина се прехвърля съ помпата.

Годишно се извършватъ най-малко три претакания. На западъ, кждето се грижатъ по-вече за остаряването на виното и неговото префиняне, претакатъ по 5—6 пжти.

Свободна трибуна.

Въпрѣки, че Българ. Лозарски Съюзъ по повечето въпроси засегащи лозарството и винарството има становища, взети въ досегашнитѣ си конгреси, известни среди продължаватъ да подържатъ свои становища, различни отъ конгреснитѣ.

За да се доосветлятъ въпроситѣ, като се искажатъ всички интересующи се, открива се отдѣла свободна трибуна.

За сега се слагатъ на разисквания следнитѣ въпроси:

1) Да остане сегашното данъчно облагане на лозарството и винарството, като плащатъ поземленъ данъкъ, плусъ него и още акцизъ на виното и ракиитѣ или да се премахне акциза и си остане единъ единственъ данъкъ поземленъ налогъ.

2) Да се допусне ли подсилването на мѣста съ захаръ и виното съ спиртъ, за вътрешна консумация и даже за износъ или да се забрани безусловно.

3) Да се препоръчватъ засажданието на дисертни лози съ Афузъ-Али или съ Димятъ и въобщо кои сортове предимно да се препоръчватъ.

Интересующитѣ могатъ да се искажатъ по горнитѣ въпроси или да повдигнатъ нови.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

Резолюция на VIII редовенъ лозарски конгресъ въ гр. София.

Осмия редовенъ конгресъ на Българския Лозарски Съюзъ въ заседанията си на 25 и 26 февруарий 1928 год. въ гр. София, следъ изслушване рефератитѣ на: г. И. И. Хранковъ, по Стопанско-икономическото и здравословно значение на виното по поводъ новия законопроектъ за Народното здраве, г. В. Чакъровъ, по „Тазгодишния износъ на нашитѣ десертни грозда и вина“ и следъ станалитѣ разисквания по тѣхъ, като взе пред. видъ:

I.

1. Че употрѣблението на виното изключва алкохолизма, тъй като последния се срѣща главно тамъ, кждето употрѣбаватъ спиртни напитки, приготвени отъ индустриаленъ спиртъ.

2. Че отъ статистическитѣ данни за консумацията на спиртни питиета въ разнитѣ европейски държави се вижда, че България, по отношение на консумиранитѣ спиртни питиета, приведени въ 100 %-овъ алкохолъ годишно на глава заема едно отъ последнитѣ мѣста.

3. Че съ възприемане на закономѣропрятия, преследващи сантиментални и утопични цели, безъ огледъ на катастрофалнитѣ стопански последици за страната, би се нанесалъ унищожителенъ ударъ на лозарско винарсквото ни производство, поради брутално ограничение на вътрешнитѣ пазари на виното. А известно е, че лозарското производство е отъ първостепенно значение за сто хиляди български производители и единъ отъ стълбоветѣ на националното ни стопанство.

РЕШИ:

1. Да се помоли правителството да изхвърли отъ законопроекта за Народното здраве изцѣло отдѣлъ XIII.

Това свое искане лозарския конгресъ прави съ твърдото убеждение, че то е отъ общъ интересъ за Народното ни стопанство и че не е този пжтя, по който се постига преследваната въ закона цель. Лозаритѣ считатъ че само по пжтя на правилното възпитание могатъ да се формиратъ трезви и разумни граждани, които съзнателно, а не подъ страхъ на наказания, да вършатъ това, което диктува разума.

II.

1. Че въ България съществуватъ много добри условия не само за запазване на сегашното лозарство, но и за неговото разширение.

2. Че българското грозде и вино могатъ да намѣрятъ пазаръ въ чужбина, стига да бждатъ нагодени по вкуса на ържавитѣ вносителки.

3. Че съ засилването на този износъ ще се засили финансовата мощъ на държавата и ще се подпомогнатъ икономически производителитѣ лозари.

4. Че винарскитѣ кооперации сж най-пригодни за масово приготвление доброкачествени еднообразни вина, каквито се търсятъ въ чужбина.

5. Че усилията и улесненията около износа на гроздовитѣ произведения отъ страна на държавата трѣбва да продължаватъ.

6. Че другитѣ експортни страни на вина, като Италия, Испания, даже Чили и Австрия, благодарение на експортни премии и пр. които даватъ, сж достигнали до положението да изнасятъ до голѣми количества вина въ чужбина.

7. Че Търговско-Индустриалнитѣ камари, особно Софийската и Русенската положиха ценни усилия за подпомагане износа на български вина и грозда и резултата отъ тѣхната дейность е на лице.

8. Че Министерството на Желѣзницитѣ, което се отзова благосклонно и подкрепи износа на грозде и вино, се умолява най-настойтелно да положи усилия и въ бъдаще за окончателно уреждане на сигуренъ и бързъ транспортъ на гроздето и виното, главно по Дунава, и особно подъ български флагъ. Бързиятъ транспортъ е най-важното условие при износа на гроздето, деликатенъ продуктъ, подлежащъ на бърза развала.

9. Че до като не се познаватъ основно нашитѣ грозда и вина, мжчно е да се говори за тѣхното рационално използване.

10. Че до като не се опредѣлятъ нормитѣ за състава и свойствата на нашитѣ лозови продукти не можемъ гарантира тѣхната доброкачественость и натуралность, необходимо условие за тѣхния правиленъ и сигуренъ износъ.

РЕШИ:

1. Министерството на Търговията, Промышленостъта и Труда да сключи въ най-скоро време търговски конвенции съ странитѣ, вносителки на лозови продукти — Австрия, Германия, Швейцария, Чехославия, Англия и Холандия.

2. Сжщото да направи постъпки България да влезе като членъ на Международното винарско бюро въ Парижъ.

3. Министерството на Земледѣлието и Държ. Имоти да изработи изчерпателенъ законъ противъ фалшификацията на виното, като недѣлима часть въ който да се вмъкнатъ специални клаузи за вината, предназначени за износъ. *До тогава да се отмѣни клаузата въ настоящия законъ насърденіе износа на вината, съ която се разрешава подсилването съ захаръ и спиртъ.*

4. Сжщото да уреди държавенъ контролъ върху гроздата и вината, предназначени за износъ.

5. Сжщото да учреди единъ фондъ за необходимата пропаганда на български вина и грозда въ държавнитѣ вносителки.

6. Сжщото да създаде два винарски института съ широка научна и техническа организация единъ за южна и другъ за северна България.

7. Сжщото да подкрепи материално Съюза за уреждане една подвижна изложба на грозда и вина презъ втората половина на м. септемврий т. г. въ по-важнитѣ пазари на Централна Европа.

8. Да се въведе у насъ системата на експортна премия за износителитѣ на Български вина въ голѣми количества — минимумъ десетъ милиона литри,

9. Да се опрости тарифирането на грозде и вино за износъ и да ускори повръщането на надвнесенитѣ навла.

10. Да се разшири кредита на производителнитѣ лозарски кооперации и подобни сдружения.

11. Да се премахне последното увеличение на митото на на синия камъкъ.

12. Министерството на финансиитѣ да нареди до своитѣ акцизни органи да се признава на 100 литра джибри 8% стоградусовъ спиртъ.

13. Да се отмѣнятъ окръжнитѣ на Министерството на Финансиитѣ № 28723 отъ 11.XI. 1927 г. и № 31947 отъ 21.XII, 1927 г., съ които не се освобождаватъ отъ акцизъ по 150 литри вино за домашни нужди на всѣки членъ отъ винарскитѣ кооперации.

14. Настоява да се удовлетворятъ исканията, изложени въ резолюцията на седмия редовенъ лозарски конгресъ, като акциза на виното и стѣснителнитѣ разпоредения за закона за акцизитѣ по търговията, производството и пренасяне на вина и мжсть се премахнатъ въ най-скоро време.

15. Да се намали акциза на тазгодишното производство на виното по миналогодишната норма на акциза.

16. Да не се облага съ акцизъ безалкохолното вино и да се улесни неговото широко разпростанение между населението.

17. Да се въведе като дажба на войницитѣ, въ болницитѣ, пансионитѣ и пр. грозде.

18. Умолява Търговско-Индустриалнитѣ Камари, особно Софийската и Русенската, да продължатъ да даватъ своето ценно съдействие за достигане единъ масовъ износъ на грозде и вино за чужбина.

София, 26. II. 1928 г.

Председателъ: М. Вагновъ. Подпредседатели: Г. Червенковъ и Кр. Нановъ. Секретари: Д-ръ Хр. Драголовъ и В. Николовъ.

До Господина Председателя на
парламентарната комисия при Ми-
нистерството на търговията.

СОФИЯ.

Изложение по вписване винарството и др. въ реда на покровителствуванитѣ индустрии отъ Закона за насърчение на мѣстната индустрия.

Отъ Българския Лозарски Съюзъ.

Господинъ Председателю,

Засѣтата площъ съ лозя у насъ надминава 700,000 декара на стойность надъ 7 милиярда лева. Лозарството дава у насъ поминъкъ на по-вече отъ 100,000 семейства, които пласиратъ въ него надъ 9 милиона надници. Годишното му производство на стойность е надъ 1 $\frac{1}{2}$ милиярда лева. Лозарството у насъ е образцово и получения плодъ — гроздето е ненадминатъ по своето качество. Поради липса обаче на срѣдства, подкрепа и улеснения преработванието на сжщия съ малки изключения, е още примитивно, тогава когато и започнатия износъ на вино за странство, който обещава да даде чувствителенъ приходъ на народното ни стопанство, предполага модернизиране и индустриализиране на виненото производство, както е това въ по-напредналитѣ лозарски страни.

Споредъ съвременната наука и техника гроздето и неговитѣ продукти: вино, гроздова мѣст, сиропъ, мармеладъ, виненъ оцетъ, джибри, винена калъ, гроздови семки, калциевъ тартаратъ, винена киселина, танинъ, растителни масла, еноцианинъ, ракии, дестилати и пр. ще дадѣтъ доброкачественъ продуктъ на рентабилни начала, само при индустриализирано производство.

Въ тази смисълъ винарството и производството на изброенитѣ по-горе гроздови продукти и индустрия, тъй като тая индустрия въ всѣко отношение стои въ по-благоприятно отношение къмъ изискванията на новия законопроектъ за насърчение на мѣстната индустрия, отколкото редица други производства, като пивоварство, спиртоварство и др.

Така: А.) За едно срѣдно индустриално предприятие за преработване на около 5,000,000 кгр. грозде въ обикновено вино, съгласно последното развитие на винарската наука и техника сж нужни:

1) Изба съ всички подѣления и сгради на стойность около	.	7,000,000	лева.
2) Паренъ котелъ и електромоторъ	.	300,000	„
3) Електрическа и парна инсталация	.	200,000	„
4) Елеватори за грозде и джибри 4 по 2 HP	.	400,000	„

2

36614

ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-ЩЕ
„Г. ДИМИТРОВ“-Плевен
БИБЛИОТЕКА

5) Механическа ронкачка и мачкачка 2 по 7 HP	300,000	„
6) Хидравлически преси 2 по 1 HP	200,000	„
7) Електрически помпи 4	300,000	„
8) Кантари за голъми и малки тяжести 2	70,000	„
9) Инсталация стерелизиране на шира при употребление на селекционирани ферменти	200,000	„
10) Ферментационни каци и цементови резервоари за 3,000,000 литри по 70 ст.	2,100,000	„
11) Депозитни бъчви за 2 милиона литри по 3 лева	6,000,000	„
12) Транспортни бъчви за 300,000 литри по 3 лева	900,000	„
13) Филтри 2	150,000	„
14) Пастйоризироксистудителна инсталация	300,000	„
15) Химическа винарска лабаратория (абсолютно необходима при голъмо производство)	250,000	„
16) Мебели за обзавеждане канцеларии и др.	200,000	„
17) Разни уреди, сждове и др.	100,000	„
18) Непредвидени	30,000	„

Всичко лева 19,000,000 лева.

Като се прибави къмъ тази сума за превозни сръдства (коли, камиони, вагонетки и др.) получава се сумата 20,000,000 лева. като абсолютно необходима за едно предприятия като горното, която не е голъма като се има предъ видъ, че Сухиндолската Лозарска Кооперация „Гъмза“, безъ да е напълно обзаведена, е вложила въ сгради, машини и разни уреди 15 милиона лева и то за преработка на 2 милиона кгр. грозде въ обикновено вино.

Изброенитъ по горе машини, сгради и други сж нужни за преработка на гроздето въ обикновено вино, обаче за добиване на шумящи, медицински ликйорни и други вина сж необходими освенъ тѣхъ и други специални помѣщения и машини.

Изложеното до тукъ показва, че за преработката на грозде въ вино и други сж потрѣбни по-голъми капитали и повече машини, сгради и работилници и повече работници отколкото при производството на сжщитъ количества спиртъ и бира, и за това винарството трѣбва непременно да се впише въ списъка на насърчаванитъ индустрии въ новия законпроектъ за насърчение на мѣстната индустрия като чл. 3 на сжщия се прибави:

1). Преработка на грозде въ вино обикновено, шумящо, медицинско, ликйорно и друго.

2). Преработката на грозде въ безалкохолно вино, концентрирана мѣстъ, мармелади, стафиди и други.

3). Производството на виненъ оцетъ отъ вино, джибри и винена калъ.

4). Преработката на винени остатъци (джибри, винена калъ, виненъ камъкъ, калциевъ тартаратъ и гроздени семки).

Производството на виненъ оцетъ трѣбва да се насърди, защото той е храна, а въ страната има грамадни количества вина, джибри и винена калъ, които вмѣсто да се изваряватъ въ алкохолъ, могатъ да се преработятъ въ натураленъ виненъ оцетъ, който неможе по никакъв начинъ да бжде замѣстенъ отъ фабричния оцетъ — разредена оцетна киселина, добита отъ фабриченъ спиртъ — чието предназначение трѣбва да си остане само за индустриални цели.

Преработката на виненитѣ остатъци може да създаде индустрии за добиване на калциевъ тартаратъ, винена киселина, виненъ камъкъ, танинъ, растително масло, еноцианинъ, конинъ, изкуственъ торъ за лозя, фуражъ и др., които сжщо трѣбва да се насърчатъ.

София. 25. II. 1928 г.

Съ почитание :

БЪЛГАРСКИ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ.

Б. Р. Парламентарната комисия, на която е поднесено горното изложение е отговорила, че като възприема гледището на изложението, обещава да прокара и впише винарството и др. лозови производства въ списъка на насърчванитѣ индустрии въ новия законопроектъ за насърчение мѣстната индустрия.

ПРОТОКОЛЪ

Днесъ 25 и 26 февруарий 1928 година въ София се състои VIII ия редовевъ конгресъ на Лозарския Съюзъ въ помещението на аудитория 45 на ул. „Тетевенска“ при следния дневенъ редъ:

1. Отчетъ на управителния съветъ за изтеклата отчетна година;

2. Докладъ отъ контролния съветъ;

3. Докладъ отъ редактора на съюзното списание „Лозарски Прегледъ“.

4. Освобождаване отъ отговорность управителния и контролния съвети.

5. Рефератъ — Стопанско-икономическото и здравословно значение на виното по поводъ новия законопроектъ за Народното здраве отъ г. И. И. Хранковъ.

6. Рефератъ — Тазгодишния износъ на нашитѣ десертни грозда и вина отъ г. В. Чакъровъ.

7. Рефератъ — Закона за акцизитѣ и неговитѣ пречки и спжнки за правилния развой на лозарството и винарството отъ г. Ив. Дянковъ.

8. Разни.

9. Изборъ на новъ управителенъ и контроленъ съвети.

Заседанията на конгреса се откриха въ 8 $\frac{1}{2}$ часа преди обѣдъ на 25 февруарий отъ г. председателя на съюза Ив. П. Бързаковъ.

Той съ една къса речъ поздрави делегатитѣ на конгреса съ добре дошли и описа въ кратце тежкото положение на съюза и съюзната каса като отпрати апелъ къмъ делегатитѣ да взематъ решение, които да целятъ закрепване на организацията.

Прикани конгреса да си избере бюро за водене заседанията на конгреса. Съ вишегласие се избраха следнитѣ лица: г. Марко К. Вачковъ отъ Сухиндолъ — председател на бюрото, Георги К. Червенковъ отъ Плѣвненъ и Кръстю Нановъ отъ Ст.-Загора за подпредседатели. Драголъ Хр. Драголовъ отъ Станимака и В. Николковъ отъ Сухиндолъ за секретари на бюрото.

Бюрото зае мѣстото си. Покани всички лица, които сж натоварени да поднесатъ поздрави на конгреса да направятъ това.

Поздрави се поднесоха: Отъ името на Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти г. Бъчваровъ, отъ представителя на Софийската Търговска камара г. Драшковъ, г. Стефановъ отъ името на Съюза на Българскитѣ земледѣлски кооперации, г. Валачевъ отъ името на Българскитѣ агрономи, Александъръ Василевъ отъ името на питеепродавецитѣ въ България и др.

Четоха се поздравителни телеграми изпратени отъ лозарски дружества и лозари отъ цѣла България.

Председателя на конгреса предложи да се избератъ необходимитѣ комисии: 1) за проверка на пълномощията на делегатитѣ и 2) за изготвянето на разнитѣ резолюции. За първата комисия се избраха съ болшинство следнитѣ лица: г. Карамболовъ отъ Сливенъ и г. Еню Балтаджиевъ отъ Варна. За втората — Б. Бѣлчевъ, Хранковъ, Дянковъ, Чакъровъ, П. Моновъ, Професоръ Недѣлчевъ, Г. Маноловъ, Балтаджиевъ, Цачевъ, М. Михайловъ, Д. Бъчваровъ, П. Сираковъ, Кондаковъ, Ив. Стратевъ, Морфовъ и Карапаневъ.

Отъ направената провѣрка се указа, че на конгреса присѣдствуватъ 302 делегата съ редовни пълномощия.

Въ следъ обѣдното заседание на конгреса на сжщия день, т. е. 25 февруари председателя на съюза г. Бързаковъ прочете отчета на управителния съветъ за изтеклата отчетна година. Г-нъ Балтаджиевъ прочете доклада на контролния съветъ и г. Професоръ Недѣлчевъ отчета по редактирането на съюзното списание „Лозарски прегледъ“. До 7 часа следъ обѣдъ се водиха разисквания върху отчетитѣ отъ много делегати. Изказаха се пожелания за по-голѣма стегнатостъ и дисциплина въ Съюза по отношения неговитѣ парични по-

стжпления и др. Следъ изяснение на сложенитѣ на разискване въпроси, конгреса съ подавялющи болшинство освободи отъ отговорностъ стария управителенъ съветъ, контролния и редактора на списанието.

На 26 с. м. конгреса продължи своитѣ заседания.

Преди обѣдъ се четеха реферати отъ г. Хранковъ и г. Чакъровъ на теми изложени въ дневния редъ на конгреса. До 12 часа преди обѣдъ се водиха разисквания по тѣхъ. Исаказаха се много делегати по повдигнатитѣ въпроси и се достатъчно изясниха. Решенията по тѣхъ сж отбелѣзани въ респективнитѣ резолюции, които въ отдѣлни листове се прекрепятъ къмъ настоящия протоколъ и сж нераздѣлна часть отъ него.

Реферата по закона за акциза отъ Дянковъ не се чете, предъ видъ на това, че по настоящемъ въ Министерството на финансиитѣ се проучава въпроса по изменение закона за акцизитѣ.

Г-нъ Червенковъ отъ Плѣвенъ въ качеството си на членъ на досегашния управителенъ съветъ на Съюза и под-председателъ на неговия конгресъ прочете изготвения бюджет-проектъ за 1928 година. По него станаха разисквания и къмъ края се гласува съ болшинствъ следния бюджетъ:

Приходъ 244,000 лева.

Разходъ 244,000 лева.

Председателя на конгреса предвидъ на това, че всички точки отъ дневния му редъ сж изчерпани помили да се пристжи къмъ избиране на новъ управителенъ и контроленъ съветъ.

За произвеждане на избора се избра бюро отъ следнитѣ лица: г. Бѣло Бѣлчевъ, г. П. Сираковъ и г. Никола Ив. Тиховъ за секретаръ.

Даде се 10 минути отдихъ, следъ което започна самото гласуване.

(Следва).

Български лозарю,

Получавай, плашай, чети и проагитирай сп „Лозарски прегледъ“ органъ на Бѣлг. Лозарски Съюзъ, единствения защитникъ на лозарството.

Чрезъ просвѣта и организирана борба къмъ поминъкъ и култура.

Помощи и членски вноски, събрани презъ време на VIII ред. лозарски конгресъ.

Членски вноски:

1. Лозарското дружество „Димиятъ“ с. Дивдѣдово (Шуменско)	400 лв
2. Кооп. Лоз. Вин. д-во „Мискетъ“, с. Самоводене	250 „
3. Лозарско Вин. д-во „Американска лоза“, Гор. Орѣховица	1000 „
4. Лоз. Вин. кооп. „Камъка“, Г. Орѣховица	500 „
5. Лоз. д-во „Романка“, Бѣла	500 „
6. „ „ „Плѣв. Гжмза“, Плѣвень	1000 „
7. „ „ „Гроздъ“ — Димча	535 „
8. „ „ „Кокорко“, с. Осмаръ	1274 „
9. „ „ „Павл. Гжмза“, Павликени	300 „
10. „ „ „Св. Трифонъ“, Анхиало	500 „
11. „ „ „Памидъ“ — Кнежа	300 „
12. „ „ Сухиндолъ	220 „
13. „ „ „Прослава“ — Преславъ.	632 „
14. „ „ „Лоза“, Попица, орѣховско	100 „
15. „ „ „Гжмза“ — Ловечъ	350 „
16. „ „ „Памидъ“, Тръмбешъ	200 „
17. „ „ „Лоза“, Разградъ	500 „
18. Цвѣтко Ф. Минчевъ (Българене)	50 „
19. Лозарското д-во, с. Вишовградъ	60 „
20. „ „ Свищовъ	372 „
21. „ кооперация „Мискетъ“, Ямболъ	1600 „
22. „ д-во „Бърда“, Горно Церовене“	440 „
23. „ д-во „Лоза“, Ст. Загора	1750 „
24. Маринъ Дончевъ, с. Мерданя	40 „
25. Лозарска кооп. „Димиятъ“, Варна	1600 „
26. Лоз. д-во с. Бѣла черква	340 „
27. „ „ гр. Враца	800 „
28. „ „ с. Лесичево (Пазард.)	250 „
29. Кооп. „Гроздъ“, с. Върбовка.	60 „
30. Ст. Яламовъ, Шуменъ	40 „
31. Кооп. „Шевка“, Сливень	3400 „
Всичко	21,343 лв

Открива се подписа за фондъ „печать на конгреснитѣ реферати“.

1) Д-во „Лоза“, Стара-загора . . . . . 500 лв.

Всички суми помощи и членски вноски за съюза, както и за фонда „печать на реферати“ да се изпращатъ на адресъ: Секретаря на Бѣлг. Лозарски Съюзъ — ул. Воловъ“, 7 — София.

Въпроси и отговори.

Въпросъ 1. Имамъ десертно лозе трета година, въ което се срѣщатъ стотина лози недоброкачествени: Отело, Аликантъ и Едробелъ. За да не ги изкоренявамъ, моля посочете ми начинъ да ги облагорода.

гара Лесичери.

Ив. Върбановъ.

Отговоръ. Най-сигурно и бързо ще замѣните недоброкачественитѣ си сортове чрезъ присаждане на мѣсто на разцѣпъ. Въ края на м. мартъ или на началото на м. априлъ одроветѣ главината подъ спойката, прережете я подъ спойката и я разцепете. Ще пригответе два калема по на две очи, които отдолу ще изострите като клинъ и ще вмъкнете въ цепнотината така, че вѣнцитѣ (камбиума) да се срѣщатъ отъ едната страна на подложката и калема. Превържете съ рафия и покрийте съ пръстъ.

Въпросъ 2. Презъ м. юний миналата година хвърлихъ вкиснато вино въ оцета си и последния доста отслабна.

Моля отговорете ми какво да направя за да го подсиля?
гр. Станимака

Иванъ Ивановъ.

Отговоръ. Оцета може да се подсили като му прибавите вино силно на спиртъ (бѣло вино, напр.) или пѣкъ вишена ракия, като смѣтате да се увеличи спирта на общото количество оцетъ поне съ 3 градуса. Дръжете бѣчвата на топло и сегизъ-тогизъ доливайте съ вино. Н Н-дѣлчевъ.

ХРОНИКА

Царя и лозаритѣ. Между Н. В. Царьтъ и Председателя на Лозарския съюзъ г. Ив. П. Бързаковъ, по случай състоялия се на 25 и 26 т. м. Лозарски конгресъ, сж разменени следнитѣ телеграми:

София — Бързаковъ

Председателя на Лозар. съюзъ.

Благодаря сърдечно Вамъ и на членоветѣ на Лозарския Съюзъ за изказанитѣ ми любезни приветствия по случай откриването на конгреса ви, като пожелавамъ ползотворна дейность на Съюза ви и преуспѣване на лозарството въ страната.

Царьтъ:

София — Дворецъ

Негово Величество Борисъ III

Царь на Българитѣ.

Ваше Величество.

Лозаритѣ, обединени въ Българския Лозарски Съюзъ, днесъ, по

случай откриването на VIII си редовенъ конгресъ въ столицата, изпраща своитѣ сърдечни благопожелания на своя Почетенъ Председателг и най-голѣмъ лозарь **Негово Величество Царя на българитѣ.**

Върнитѣ на Ваше Величество лозари пожелаватъ на Държавния вождь здраве и дългоденствие за създаване на светли бѣднини на Отецтвото.

Да живѣе **Негово Величество Царя**, да живѣе България.

Председателъ на Лозарския Съюзъ: **Бързаковъ.**

Избрания управителенъ съветъ на Българския Лозарски Съюзъ на VIII редовенъ конгресъ на 25 и 26 февруарий 1928 год. въ заседание-то си на 27 II се конституира така:

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ — София.

Подпредседатели : Гавр. Костовъ — София и Ат. Славовъ — Сливень.
Секретарь : Проф. Н. Недѣлчевъ — София.

Редакторъ на сп. „Лозарски Прегледъ“ Г. К. Червенковъ — Плѣвень.
Членове ; Ради Василевъ — Варна, Марко Вачковъ — Сухиндолъ, Кр. Нановъ — Ст. Загора, М. Михайловъ — София, Гавр. Маноловъ — Станимжка, Михалъ Карапановъ — Ямболъ, Ил. Хранковъ — София.

Контроленъ съветъ :

Хр. Цачевъ — София, Еню Балтаджиевъ — Варна и Ат. Гитевъ — Сухиндолъ.

Протестни телеграми и резолюции сж изпратени до конгреса отъ всички лозарски крайща на страната противъ законопроекта за Народното здраве и акциза на вината. Ще ги печатимъ при възможность въ следнитѣ книжки.

Поздравителни телеграми до конгреса сж получени отъ всички дружества, кооперации и маса лозари изъ страната, съ които пожелаватъ ползотворна работа. за успѣха на Българското лозарство.

И тѣхъ що печатимъ по-сетне.

Въ отговоръ на въздържатели- Българския Лозарски Сюзъ е отправилъ до редакцията на в. Дневникъ и другитѣ вестници следното писмо :

Понеже почитаемата Ви редакция е дала мѣсто на поканата за диспутъ отправена отъ Сюзъ на въздържателнитѣ организации въ София „публиченъ диспутъ“ по поводъ реферата на г. И. И. Хранковъ, четенъ въ лозарския конгресъ върху: „Стопанското и здравословно значение на виното“. За сюзъа диспутъа е съзтезание — спортъ, а той има да разрешава голѣмия стопански въпросъ — гарантиране поминъка на стотици хиляди български граждани, които чакатъ прехраната си отъ лозарството. Чисто идейнитѣ и теоритически спорове не интересуватъ Сюзъа.

Управителния съветъ на Сюзъа на Лозаритѣ съобщава, че не приема искания отъ Сюзъа на въздържателнитѣ организации въ София „публиченъ диспутъ“ по поводъ реферата на г. И. И. Хранковъ, четенъ въ лозарския конгресъ върху: „Стопанското и здравословно значение на виното“. За сюзъа диспутъа е съзтезание — спортъ, а той има да разрешава голѣмия стопански въпросъ — гарантиране поминъка на стотици хиляди български граждани, които чакатъ прехраната си отъ лозарството. Чисто идейнитѣ и теоритически спорове не интересуватъ Сюзъа.

Конференцията на лозаро-винарскитѣ кооперации, състояла се на 27 II. София, избра акционенъ комитетъ съ седалище Плѣвень, комуто е възложено да проагитира, организира и свика презъ тая година конгресъ за образуване Общъ Сюзъ на Кооперациитѣ. Подробности ще дадемъ въ кн. 2.

Извънредниятъ конгресъ на Сюзъа на Питиепродавскитѣ Сдружения въ България, свиканъ въ София на 21, 22 и 23 февруарий т. г., каторазгледалъ сега действующитѣ закони за Акцизитѣ и Патентовия сборъ върху питиетата, за облагане материалитѣ, отъ които се вари ракия и за облагане съ акцизъ вината и реши : Моли настоятелно г. Министра на Финансиитѣ и законодателното тѣло ; 1) Да отмѣнятъ изцѣло сегашнитѣ закони за Акциза и Патентовия сборъ, за облагане материалитѣ, отъ които се вари ракия и за облагане съ акцизъ вината ; 2) Да създадатъ единъ новъ законъ за акцизитѣ, който вмѣсто виното и материалитѣ да облага лозята и овощнитѣ градини на декари, съгласно съществующия законпроектъ за сжщата цель, приетъ отъ камарата на първо четене ; 3) Да създадатъ новъ отдѣленъ законъ за търговията съ спиртни питиета, които да обема материята на патентитѣ и да регулира питейната търговия ; 4) При изработването на измѣненията и на новитѣ закони, които засѣгатъ питиепродавцитѣ, да участвуватъ и представители на Питиепродавския сюзъ.

Похвално ! Редакцията, като благодари на долужначенитѣ кооперации за гдето записаха всичкитѣ си членове абонати и за сп. „Лозарски Прегледъ“ и внесоха абонамента а пелира къмъ всички кооперации да последватъ примера имъ.

- 1) Производ. кооперативна изба „Шевка“ — Сливень 185 абонати ;
- 2) Лозар. Вин. кооперация „Мискетъ“ — Ямболъ 180 абонати ;
- 3) Лозар. производ. кооперация „Лоза“ — Ст. Загора 100 абонати ;
- 3) Лозар. Бубарска кооперация Станимжка 100 абонати.